

Uchwała Nr SO-17/0951/576/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 29 listopada 2024 r.
w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu budżetu
Gminy Czerwonak w roku 2025

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. (z późn. zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Gableta
Członkowie: Katarzyna Kosmowska
Aldona Pruska

działając na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, z późn. zm.) w związku z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1530, z późn. zm.), po dokonaniu analizy projektu uchwały w sprawie budżetu Gminy Czerwonak na rok 2025 (przedłożonego tut. Izbie w dniu 14 listopada 2024 r.), wyraża

**opinię pozytywną z zastrzeżeniem
o możliwości sfinansowania deficytu**

Uzasadnienie

Analizując możliwość sfinansowania planowanego deficytu budżetu Gminy Czerwonak w 2025 r. Skład Orzekający ustalił, co następuje.

W projekcie uchwały w sprawie budżetu Gminy Czerwonak na rok 2025 zaplanowane zostały dochody w kwocie 228.870.229,38 zł i wydatki w kwocie 259.775.042,16 zł. Projektowany deficyt budżetu wynosi 30.904.812,78 zł.

W § 4.1 projektu uchwały budżetowej wskazano, że deficyt budżetu zostanie sfinansowany przychodami:

- z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 1.850.000,00 zł,
- ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 20.054.812,78 zł,
- z wolnych środków w kwocie 9.000.000,00 zł.

W załączniku Nr 7 do projektu uchwały budżetowej pn. „Przychody i rozchody budżetu w 2025 r. zaplanowano przychody z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 1.850.000,00 zł,
 - sprzedaży innych papierów wartościowych (§ 931) w kwocie 23.965.429,26 zł,
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217. ust. 2 pkt 6 (§ 950) w kwocie 9.000.000,00 zł,
- a także z rozchody z tytułu:

- wykupu innych papierów wartościowych (§ 982) w kwocie 3.300.000,00 zł,
- spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 610.616,48 zł.

Z uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej wynika, że zaplanowane w kwocie 1.850.000,00 zł przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach *stanowią środki pozostałe na koniec 2023 r. dotyczące gospodarki odpadami*, które zostaną przeznaczone na realizację zadań wskazanych w uzasadnieniu.

Natomiast na podstawie bilansu z wykonania budżetu Jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2023 r., sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2024 oraz uchwały budżetowej Gminy Czerwonak na 2024 rok (po zmianach dokonanych uchwałą Nr 77/VII/2024 Rady Gminy Czerwonak z dnia 21 listopada 2024 r.), Skład Orzekający ustalił, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina Czerwonak posiada niezaangażowane w budżecie roku 2024 wolne środki w kwocie **6.810.908,89 zł**, tj. w wysokości o **2.189.091,11 zł niższej** niż zaplanowane w opiniowanym projekcie uchwały budżetowej przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Z powyższego wynika, że **zaplanowane w projekcie uchwały budżetowej przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych zostały zawyżone o kwotę 2.189.091,11 zł, co stanowi podstawę do sformułowania zastrzeżenia do opiniowanego projektu**. Skład Orzekający wskazuje, że przepisy art. 212 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych zobowiązują do określania w uchwale budżetowej kwoty planowanego deficytu wraz ze źródłami jego pokrycia (pkt 3) oraz planowanych przychodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego (pkt 4). Planowane przychody, w tym przeznaczone na sfinansowanie deficytu, muszą być jednak realne.

Ponadto rzeczywisty poziom wolnych środków na koniec 2024 r. będzie możliwy do ustalenia dopiero po zakończeniu roku budżetowego, zamknięciu ksiąg rachunkowych oraz sporządzeniu sprawozdań finansowych za 2024 r.

Oceniając natomiast możliwość pozyskania przez Gminę Czerwonak przewidzianych w projekcie uchwały budżetowej przychodów z tytułu emisji obligacji komunalnych w kwocie 23.965.429,26 zł Skład Orzekający ustalił, że łączna kwota przypadających do spłaty w 2025 r. rat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji (3.910.616,48 zł) wraz z wydatkami bieżącymi na obsługę tych zobowiązań (5.385.417,00 zł), zobowiązaniami związku współtworzonego przez Gminę (1.795.995,18 zł) wyniesie łącznie 11.092.028,66 zł i nie przekroczy dopuszczalnego limitu spłaty zobowiązań określonego na podstawie art. 243 ustawy o finansach publicznych. W projekcie uchwały budżetowej zaplanowano również wydatki z tytułu potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji (133.687,00 zł), które na podstawie art. 28 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1207) nie są uwzględniane do ustalania na lata 2023-2025 relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych zostanie zachowana również w pozostałych latach obejmujących okres spłaty zobowiązań zaciąganych na sfinansowanie deficytu w 2025 r. Skład Orzekający zauważa, że w 2029 r. różnica pomiędzy relacją określoną po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) a dopuszczalnym limitem spłaty zobowiązań określonym po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonym w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy, wynosi mniej niż 1 punkt procentowy, tj. 0,96 punktu procentowego.

Skład Orzekający wskazuje zatem na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywania korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realistyczności prognozowania, ewentualnie dokonywania zmian w harmonogramie spłaty zobowiązań, celem zachowania reguły określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w projekcie wieloletniej prognozie finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych. Konieczne jest zatem rzetelne ustalenie możliwych do realizacji wielkości budżetowych w poszczególnych latach prognozy. Przy czym należy mieć na uwadze, że prognoza musi być realistyczna i gwarantować we wszystkich latach, nie tylko zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, ale również realizację nałożonych na Gminę zadań.

Według oceny Składu Orzekającego wskazanie w projekcie uchwały budżetowej jako źródła sfinansowania deficytu przychodów z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym jest prawnie dopuszczalne (art. 217 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych), a ponadto przychody te są możliwe do pozyskania.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający wyraził opinię jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Gableta

Pouczenie: Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.